

Wymagania edukacyjne

WIEDZA O SPOŁECZEŃSTWIE

KLASA VIII

Oczekiwane osiągnięcia ucznia:

Ocena dopuszczający

Uczeń powinien:

- podać (choćby jeden) przykład grupy społecznej, do której należy
- wskazać chociaż jeden przykład cech, które mogą świadczyć o tym, że osoba jest dobrym obywatelem
- wymienić chociaż jeden przykład osób, które są dobrymi obywatelami
- zna podstawowe pojęcia z zakresu ekonomii,
- podać nazwę gminy, w której uczeń mieszka
- wymienić oraz wskazać na mapie przynajmniej jedną instytucję (obiekt oraz miejsce) charakterystyczne dla gminy, w której uczeń mieszka
- zna najważniejsze problemy współczesnego świata,
- nie obrażać swoich rozmówców

Ocena dostateczny

Uczeń powinien:

- podać przykłady (choćby dwa) grup społecznych, do których należy
- zna podstawowe pojęcia z zakresu ekonomii,
- zna zasady funkcjonowania gospodarstwa domowego,
- wskazać chociaż dwa przykłady cech, które mogą świadczyć o tym, że osoba jest dobrym obywatelem
- wymienić chociaż dwa przykłady osób, które są dobrymi obywatelami
- wyjaśnić co to jest gmina i podać nazwę gminy, w której mieszka
- wymienić oraz wskazać na mapie przynajmniej dwie instytucje (obiekty oraz miejsca) charakterystyczne dla gminy, w której uczeń mieszka
- wskazać (wymienić), chociaż trzy przykłady organów władzy państwowej
- zna cele i podstawowe organy ONZ
- zna datę wejścia Polski do UE i NATO
- potrafi formułować schematyczne wypowiedzi ustne i pisemne,
- potrafi formułować schematyczne wypowiedzi ustne i pisemne,
- umieć wyrażać (wypowiadać) własne zdanie w prosty sposób
- na podstawie przeczytanych prostych tekstów informacyjnych, odpowiedzieć chociaż na dwa (proste) pytanie nauczyciela
- wymienić najważniejsze źródła informacji (przynajmniej dwa) w społeczeństwie demokratycznym

Ocena dobry

Uczeń powinien:

- podać przykłady grup społecznych, do których należy
- wymienić najważniejsze zasady aktywnego słuchania (przynajmniej trzy)
- rozumie pojęcia z zakresu ekonomii i gospodarowania,
- rozumie zasady funkcjonowania gospodarstwa domowego

- wyjaśnić, kim jest obywatel i w jaki sposób można zostać obywatelem Polski
- wyjaśnić, co to jest gmina i jakie więzi łączą ludzi zamieszkujących jedną gminę, podać nazwę gminy, w której mieszka
- przedstawić, co to jest samorząd i wskazać chociaż dwa rodzaje samorządów
- omówić podział władzy w państwie, podać przykłady organów władz państwowej
- rozróżniać zadania (działania) wykonywane przez władzę centralną od zadań (działań) wykonywanych przez władze lokalne oraz samych obywateli
- potrafi omówić najważniejsze problemy współczesnego świata ekonomiczne, ekologiczne i społeczne,
- zna najważniejsze Instytucje UE
- potrafi wymienić przykłady organizacja działających w ramach ONZ
- poprawnie posługuje się prostymi źródłami informacji,
- umie formułować proste, typowe wypowiedzi ustne i pisemne.
- streścić najważniejsze wątki wysłuchanej opinii lub poglądów rozmówcy
- w zależności od prowadzonej rozmowy (dyskusji) stosować pytania otwarte i zamknięte
- jasno i zwięźle formułować pytania, słuchając tego, co odpowiada rozmówca
- aktywnie słuchać swojego rozmówcę
- umieć wyrażać (wypowiadać) własne zdanie
- formułować opinie i je przedstawiać publicznie
- czytać teksty informacyjne ze zrozumieniem
- wymienić najważniejsze źródła informacji (przynajmniej trzy) w społeczeństwie demokratycznym
- rozróżniać poszczególne sposoby podejmowania decyzji w grupie i stosować je w praktyce

Ocena bardzo dobry

Uczeń powinien:

- podać przykłady grup społecznych, do których należy oraz scharakteryzować ich rolę np. dla społeczności lokalnej, zbiorowości, wspólnoty
- wyjaśnić na przykładach, dlaczego człowiek jest istotą społeczną
- wyjaśnić, kim jest obywatel i w jaki sposób można zostać obywatelem
- podać przykłady umiejętności społecznych, jakimi powinien kierować się obywatel
- ocenić postępowanie wybranej osoby publicznej z punktu widzenia cnót obywatelskich
- wyjaśnić na czym polega rezygnacja z potrzeb jednostki na rzecz dobra wspólnego,
- podać przykłady z życia codziennego, w jaki sposób można aktywnie słuchać swojego rozmówcy
- wymienić poznane zasady aktywnego słuchania (przynajmniej trzy) oraz zastosować je w czasie ćwiczeń
- rozumie i poprawnie stosuje poznaną terminologię z zakresu ekonomii,
- potrafi opracować budżet gospodarstwa domowego,
- przedstawić, co to jest samorząd
- wskazać jaka jest rola samorządu
- wyjaśnić, co to jest gmina i jakie więzi łączą ludzi zamieszkujących jedną gminę, podać nazwę gminy, w której mieszka
- podać przynajmniej dwie cechy charakteryzujące pojęcie „mała ojczyzna”
- wymienić oraz wskazać na mapie instytucje, obiekty oraz miejsca charakterystyczne dla gminy, w której uczeń mieszka

- wskazać przynajmniej dwie mocne strony gminy- „małej ojczyzny”
- zna historię integracji Europy
- samodzielnie formułuje wypowiedzi ustne i pisemne na określony temat, wykorzystując wiedzę zdobytą w szkole i poza nią,
- umie współpracować w grupie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach.
- właściwie odbierać i interpretować komunikaty wysyłane przez innych
- streścić najważniejsze wątki wysłuchanej opinii lub poglądów rozmówcy
- w zależności od prowadzonej rozmowy (dyskusji) stosować pytania otwarte i zamknięte
- jasno, zwięźle i trafnie formułować pytania
- aktywnie słuchać swojego rozmówcę
- umieć wyrażać (wypowiadać) własne zdanie i je uzasadniać
- formułować opinie i przekonująco je przedstawiać
- przekonująco i stanowczo bronić swojego zdania, nie obrażając swoich rozmówców
- spokojnie reagować na atak i krytykę, jednocześnie nie pozwalając na naruszenie swojej godności
- rozróżniać poszczególne sposoby podejmowania decyzji w grupie i stosować je w praktyce

Ocena celujący

Uczeń powinien:

- podać przykłady grup społecznych, do których należy oraz scharakteryzować ich rolę np. dla społeczności lokalnej, zbiorowości, wspólnoty
- określić, jakie związki zachodzą między jednostkami w społeczeństwie
- wyjaśnić na przykładach, dlaczego człowiek jest istotą społeczną
- podać przykłady i wyjaśnić podstawowe kategorie socjologiczne tj.: jednostka, wspólnota, grupa, społeczeństwo, ład społeczny
- podać umiejętności, jakie posiada aktywny obywatela oraz wskazać je na przykładzie konkretnych postaci
- wyjaśnić, kim jest obywatel i jakie, w związku z tym, ma prawa oraz obowiązki
- podać przykłady umiejętności, jakie powinien posiadać obywatel oraz zasady społeczne, jakimi powinien (jaki powinien być) kierować się w życiu oraz ocenić ich użyteczność dla społeczeństwa, w tym dla społeczności lokalnej
- ocenić postępowanie wybranej osoby publicznej z punktu widzenia cnót oraz umiejętności obywatelskich
- wyjaśnić, co to jest gmina i jakie więzi łączą ludzi zamieszkujących jedną gminę, podać nazwę gminy, w której mieszka
- zaprezentować kilka informacji, jakie powinny znaleźć się w folderze o gminie, w której uczeń mieszka, oraz uzasadnić swój wybór
- przedstawić, co to jest samorząd i wskazać rodzaje samorządów
- wskazać jaka jest rola samorządu
- wyjaśnić zasadę decentralizacji władzy oraz podać przykłady (choćby trzy) zadań własnych i uprawnień
- podać przynajmniej dwie cechy charakteryzujące pojęcie „mała ojczyzna”
- posiadał umiejętność samodzielnego korzystania z różnych źródeł informacji,
- wskazać na utrudnienia i bariery jakie występują w komunikowaniu
- ocenić na podstawie obserwacji uczestników dyskusji, na ile są aktywnymi słuchaczami
- właściwie odbierać i interpretować komunikaty wysyłane przez innych

- streścić najważniejsze wątki wysłuchanej opinii lub poglądów kilku rozmówców
- zastosować parafrazę w czasie rozmowy
- w zależności od prowadzonej rozmowy (dyskusji) stosować pytania otwarte i zamknięte
- jasno, zwięźle i trafnie (nie odchodząc od tematu) formułować pytania w czasie rozmowy i ćwiczeń
- aktywnie słuchać swojego rozmówcę
- aktywnie prowadzić rozmowę, dostosowując pytania do zaistniałej sytuacji
- umieć wyrażać (wypowiadać) własne zdanie i logicznie je uzasadniać
- formułować opinie i przekonująco je przedstawiać
- przekonująco i stanowczo bronić swojego zdania, nie obrażając swoich rozmówców
- samodzielnie interpretować po przeczytaniu teksty informacyjne (w tym prasowe)
- podać przykłady znaczenia rzetelnej informacji podczas podejmowaniu decyzji, w tym decyzji obywatelskich
- wymienić najważniejsze źródła informacji (przynajmniej pięć) w społeczeństwie demokratycznym
- korzystać z wielu (kilku) źródeł informacji przygotowując się do lekcji
- krytycznie analizować i oceniać wiarygodność poszczególnych źródeł informacji
- umiejętnie dokonywać selekcji informacji
- ocenić przydatność dostępnych źródeł informacji z punktu widzenia potrzeb
- przygotowywać informacje, w tym teksty pisane
- podać na przykładach z historii, literatury i filmu sposoby podejmowania decyzji w grupie (konsensus, decyzja lidera, głosowanie)